

ДЕРЖАВНА МИТНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(Держмитслужба)

вул. Дегтярівська, 11Г, м. Київ, 04119, тел.: (044) 481-20-42, (044) 481-19-58, (044) 481-20-20
E-mail: post@customs.gov.ua; Код ЄДРПОУ 43115923

№ _____

Національне агентство з питань
запобігання корупції

**Про погодження проєкту постанови
Кабінету Міністрів України**

За результатами опрацювання Держмитслужбою в межах компетенції проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки», надісланого листом Національного агентства з питань запобігання корупції від 27.11.2022 № 10-05/24165-22, надаємо погоджені з Міністерством фінансів України пропозиції та зауваження.

Додаток: на 14 арк. в 1 прим.

В. о. Голови

Вячеслав ДЕМЧЕНКО

099916

Олександр Пусь 481 20 97

Державна митна служба України
№08-1/09/8.12/7335 від 09.12.2022

Пропозиції та зауваження профільних структурних підрозділів Державної митної служби України до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки».

1. Зауваження до очікуваного стратегічного результату 2.3.3.2 «Ефективно і прозоро працює механізм притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників митних органів (включаючи звільнення з посади).».

Серед показників (індикаторів) досягнення вказаного вище результату наявні такі:

формування для розгляду дисциплінарних скарг постійно діючих незалежних дисциплінарних комісій, до яких не менше половини членів делегує рада громадського контролю з числа громадськості;

встановлено обов'язок Держмитслужби невідкладного оприлюднення всіх рішень з дисциплінарних проваджень (в тому числі про відмову у відкритті провадження), проведення Держмитслужбою щорічного публічного звіту про статистику і результати дисциплінарного розгляду скарг на дії посадових осіб органів митниці, а також проведення постійного моніторингу ефективності дисциплінарного розгляду скарг, в тому числі із залученням бізнес-асоціацій; щорічний моніторинг результатів розгляду дисциплінарних скарг на дії посадових осіб митних органів з публікацією результатів такого моніторингу.

Зазначаємо, що на сьогодні в органах державної влади склалася певна практика залучення до складу дисциплінарних комісій представників громадськості.

Наприклад, згідно з пунктом 8 Положення про дисциплінарні комісії в Національній поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2018 № 893, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.11.2018 за № 1356/32808, члени дисциплінарних комісій із числа представників громадськості виконують свої обов'язки у складі дисциплінарної комісії на громадських засадах, їх загальна кількість у складі дисциплінарної комісії не може становити більше трьох осіб.

Згідно зі статтею 25 Закону України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII «Про Державне бюро розслідувань» для розгляду питань застосування дисциплінарних стягнень до працівників Державного бюро розслідувань утворюється Дисциплінарна комісія у складі п'яти осіб. До складу Дисциплінарної комісії входять три особи, визначені Радою громадського контролю при Державному бюро розслідувань.

Відповідно до статті 28 Закону України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII «Про Національне антикорупційне бюро України» для розгляду питань застосування дисциплінарних стягнень до працівників Національного бюро

утворюється Дисциплінарна комісія у складі п'яти осіб. До складу Дисциплінарної комісії входять дві особи, визначені Радою громадського контролю при Національному бюро.

Частиною третьою статті 14 Закону України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII «Про запобігання корупції» визначено, що Громадська рада при Національному агентстві з питань запобігання корупції обирає зі своїх членів до трьох представників, які входять до складу кожної з дисциплінарних комісій, які здійснюють дисциплінарні провадження щодо державних службовців Національного агентства з питань запобігання корупції.

Однак всі перелічені вище органи державної влади є або правоохоронними органами та/або є центральними органами виконавчої влади зі спеціальним статусом.

При цьому Держмитслужба на сьогодні не віднесена до жодної із вказаних категорій органів державної влади.

Ураховуючи викладене, вважаємо, що делегування радою громадського контролю кандидатів з числа громадськості до складу дисциплінарних комісій Держмитслужби можливе лише після законодавчого затвердження спеціального статусу Держмитслужби як центрального органу виконавчої влади.

Щодо невідкладного оприлюднення Держмитслужбою всіх рішень з дисциплінарних проваджень (в тому числі про відмову у відкритті провадження), проведення Держмитслужбою щорічного публічного звіту про статистику і результати дисциплінарного розгляду скарг на дії посадових осіб органів митниці, а також проведення постійного моніторингу ефективності дисциплінарного розгляду скарг, в тому числі із залученням бізнес-асоціацій; щорічний моніторинг результатів розгляду дисциплінарних скарг на дії посадових осіб митних органів з публікацією результатів такого моніторингу.

Вважаємо, що запровадження вказаних заходів на законодавчому рівні має здійснюватися комплексно, тобто для всіх органів державної влади, а не тільки для Держмитслужби, яка на сьогодні є центральним органом виконавчої влади без спеціального статусу.

Ураховуючи викладене, пропонуємо вилучити згадані показники (індикатори) досягнення очікуваного стратегічний результату 2.3.3.2.

2. У пункті 2.3.1.2 «Очікувані стратегічні результати з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки» (додаток 1 до Програми) та у пункті 2.3.1.2 «Заходи з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки» (додаток 2 до Програми) запропоновано внести зміни до Митного кодексу України та підзаконних актів, а саме визначити правовий статус «офіційного імпортера» та дати дефініцію цього терміну.

Згідно запропонованого проєкту Програми передбачається внесення змін до митного законодавства, згідно яких вводиться поняття так званого «офіційного імпортера», який, зокрема, набуває статусу особи, що має право

для звернення до митного органу із заявою про сприяння захисту належних їй майнових прав на об'єкт права інтелектуальної власності.

Водночас згідно з пунктом 3 проєкту Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки вказана «Програма спрямована на розв'язання проблем, визначених в Антикорупційній стратегії на 2021-2025 роки, що затверджена Законом України від 20 червня 2022 року № 2322-ІХ «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки» (далі – Закон № 2322).

Відповідно до підпункту 2) пункту 3.3.1 «Проблема. Недостатня прозорість та ефективність роботи митних органів, надмірний обсяг дискреційних повноважень у працівників митниці» розділу 3.3 Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки, що затверджена Законом № 2322, «офіційним імпортерам (що мають виключне право на імпорт окремих товарів або франшизу, надану виробником чи офіційним дистриб'ютором таких товарів) надано можливість оскаржити рішення митного органу про визначення митної вартості або про класифікацію товарів, які ввозяться особами, що не мають статусу офіційних імпортерів».

Питання діяльності суб'єктів ЗЕД, офіційно уповноважених правовласниками майнових прав інтелектуальної власності, врегульовано в законодавстві України ще наприкінці 2019 року з прийняттям Закону України від 17.10.2019 № 202-ІХ «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України».

Зазначений Закон прийнято на виконання статей 84, 250 та Додатка XV до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, з метою виконання Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106, з метою імплементації норм Регламенту ЄС № 608/2013 Європейського Парламенту та Ради від 12.06.2013 про митний контроль за дотриманням прав інтелектуальної власності.

В подальшому, Міністерством фінансів України прийнято накази від 09.06.2020 № 281 «Про затвердження Порядку застосування заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності та взаємодії митних органів з правовласниками, декларантами та іншими заінтересованими особами та Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України» та від 09.06.2020 № 282 «Про внесення змін до Порядку реєстрації у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону».

Порядок подання заяви до митних органів, визначення осіб, які мають право для її подання, врегульовано Регламентом ЄС № 608/2013, норми якого у відповідності до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС вже імплементовані у митне законодавство України.

У статті 2 Регламенту ЄС № 608/2013 наведено визначення термінів, що застосовуються у цьому Регламенті. Визначення терміну «офіційний імпортер» в Регламенті відсутнє.

Введення нового терміну «офіційний імпортер» в митне законодавство обмежить права осіб, яким відповідно до статті 3 Регламенту ЄС № 608/2013 надано право на подання заяви до митних органів, що буде прямо суперечити Регламенту ЄС № 608/2013.

Також, згідно із статтею 426 Цивільного кодексу України особа, яка має виключне право дозволяти використання об'єкта ПШВ, може надати іншій особі дозвіл на використання об'єкта ПШВ. Вказане право дозволяти використання об'єкта ПШВ має особа, якій належать майнові ПШВ. Тобто, таке право має виключно правовласник, якому належать майнові ПШВ, а «офіційний імпортер», який є особою, що здійснює офіційне декларування товарів, не може користуватися правами, які йому не належать. Виходячи з цього, заява про сприяння захисту майнових ПШВ може бути подана до митного органу лише правовласником або особою, що діє від її імені в межах наданих повноважень (пункт 47 статті 4 Митного кодексу України).

Внесення до Митного кодексу України термінів та понять, які не регламентовано Регламентом ЄС № 608/2013, суперечить вимогам актів ЄС.

У зв'язку з викладеним вище та оскільки питання щодо визначення осіб, що мають право подання заяви про сприяння захисту майнових ПШВ до митного органу, ніяким чином не пов'язане з можливістю оскарження рішення митного органу про визначення митної вартості або про класифікацію товарів, вважаємо за необхідне виключити:

- інформацію графі «Показник (індикатор) досягнення» пункту 2.3.1.2 «Очікувані стратегічні результати з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки» (додаток 1 до Програми);

- пункти 2.3.1.2.1 – 2.3.1.2.8 додатку 2 «Заходи з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки».

3. Проблема 2.3.2. Непрозорість підходів у класифікації товарів, визначенні їх митної вартості та призначенні перевірок.

Приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту (далі - Конвенція) стало першим кроком до створення прозорих механізмів переміщення товарів через українсько-європейський кордон. Ця Конвенція визначає заходи щодо спрощення формальностей під час транзитного перевезення товарів між країнами - учасницями Конвенції по єдиному адміністративному документу. При переміщенні під процедурою спільного транзиту під час обміну митною інформацією не передбачено обов'язкове надання коду товарів (навіть на рівні 6 знаків Гармонізованої системи), а зазначення у деклараціях спільного транзиту інформації щодо фактурної або митної вартості товарів взагалі не передбачено. Також, застосування Конвенції

серед 36 країн-учасниць Конвенції не є обов'язковим і не забороняє застосування будь-якої іншої міжнародної угоди стосовно процедури транзиту.

Таким чином, імплементація Конвенції не зможе вплинути на мінімізацію ризиків, пов'язаних з непрозорістю підходів у класифікації товарів та визначення їх митної вартості, а очікуваному стратегічному результату: «2.3.2.1. Створено умови для отримання Україною попередньої митної інформації від митних органів країн Європейського Союзу щодо товарів, що є об'єктами експорту в Україну з їх територій» не відповідають заявлені показники (індикатори) досягнення:

1) Держмитслужбою щорічно оприлюднюється звіт про результати проведення моніторингу застосування електронної транзитної системи (NCTS);

2) положення Митного кодексу України у редакції Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони», що стосуються використання електронної транзитної системи, електронної системи управління гарантіями та їх складових, зберегли чинність.

У зв'язку з вищевикладеним, для очікуваного стратегічного результату: «2.3.2.1 Створено умови для отримання Україною попередньої митної інформації від митних органів країн Європейського Союзу щодо товарів, що є об'єктами експорту в Україну з їх територій» пропонуємо виключити показники (індикатори) досягнення у частині використання електронної транзитної системи та моніторингу її застосування.

4. У зв'язку з необхідністю приведення Антикорупційної програми Державної митної служби України на 2023 – 2024 роки у відповідність до Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки пропонуємо датою завершення заходу 2.3.1.5.3 зазначити «грудень 2025».

Крім того, враховуючи, що виконання заходів 2.3.1.5.5 та 2.3.1.5.6 доручається Раді громадського контролю, яка є окремим органом та не підпорядковується безпосередньо керівнику Держмитслужби, доцільно до відповідальним виконавців додати Раду громадського контролю.

5. У підрозділі 2.3. «Митна справа та оподаткування» визначена проблема 2.3.1. - Недостатня прозорість та ефективність роботи митних органів, надмірний обсяг дискреційних повноважень у працівників митниці.

Очікуваний стратегічний результат 2.3.1.1. - Усунені підстави для можливої корупції працівників митних органів шляхом уведення правила, за яким резервні методи визначення митної вартості можуть застосовуватися виключно в межах апеляційних процедур.

Це питання пропонується вирішити шляхом внесення змін до Митного кодексу України (далі – Кодекс), згідно яких предмет рішень щодо

зобов'язуючої інформації включає в себе рішення з питань визначення методу, що буде використовуватися при визначенні митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту. При цьому пропонується передбачити спеціальну процедуру, якої повинна дотримуватися уповноважена особа митного органу задля застосування резервного методу визначення митної вартості при прийнятті рішення про корегування митної вартості, яка, зокрема, включає необхідність погодження такого рішення митним органом вищого рівня та мінімізує ризики безпідставного застосування працівниками митних органів резервного методу визначення митної вартості товарів. При цьому передбачається, що резервні методи визначення митної вартості товарів можуть застосовуватися виключно в межах апеляційних процедур.

З цього приводу зазначаємо таке.

Кодексом передбачено один резервний метод визначення митної вартості товарів. При цьому використання резервного методу визначення митної вартості є частиною системи митної оцінки, запровадженої відповідно до Угоди про застосування статті VII Генеральної угоди про тарифи й торгівлю 1994 року (далі – Генеральна Угода).

Методи визначення митної вартості та порядок їх застосування, встановлені Кодексом, ґрунтуються на положеннях Генеральної угоди.

Митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовуються для митних цілей і базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари.

Митна вартість товарів заявляється декларантом під час їх декларування. Відповідно до ст. 57 Митного кодексу України визначення митної вартості товарів, які ввозяться відповідно до митного режиму імпорту, здійснюється за такими методами:

- 1) основний метод – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції);
- 2) другорядні методи:
 - а) за ціною договору щодо ідентичних товарів;
 - б) за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів;
 - в) на основі віднімання вартості;
 - г) на основі додавання вартості (обчислена вартість);
 - г) резервний.

Основним методом визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод - за ціною договору (вартість операції). За цим методом відбувається 92-93 відсотки усіх митних оформлень, що є близьким до показника митних оформлень за основним методом (за ціною договору) в інших країнах.

Кожний наступний метод застосовується послідовно лише у разі, якщо митна вартість товарів не може бути визначена шляхом застосування попереднього методу.

Слід зазначити, що застосуванню другорядних методів передують процедура консультацій між митним органом та декларантом з метою визначення основи вартості згідно з положеннями ст.ст. 59 і 60 Митного кодексу України (а саме визначення ціни договору щодо ідентичних/аналогічних товарів). Під час таких консультацій митний орган та декларант можуть здійснити обмін наявною у кожного з них інформацією за умови додержання вимог щодо її конфіденційності.

У разі якщо неможливо застосувати жоден із попередніх методів, митна вартість оцінюваних товарів визначається з використанням способів, які не суперечать законам України і є сумісними з відповідними принципами і положеннями Генеральної угоди – на підставі резервного методу.

За цим методом митна вартість не може бути визначена на підставі:

- 1) ціни товарів українського походження на внутрішньому ринку;
- 2) системи, яка передбачає прийняття для митних цілей вищої з двох альтернативних вартостей;
- 3) ціни товарів на внутрішньому ринку країни-експортера;
- 4) вартості виробництва, іншої, ніж обчислена вартість, визначена для ідентичних або подібних (аналогічних) товарів;
- 5) ціни товарів, що поставляються з країни-експортера до третіх країн;
- 6) мінімальної митної вартості та довільної чи фіктивної вартості.

Довідково: на даний час мінімальні чи довідкові значення для визначення митної вартості не використовуються та законодавством України не передбачені.

Слід зазначити, що в процесі підготовки чинної редакції Кодексу проводилася експертиза законопроекту на предмет відповідності його, у тому числі, вимогам Генеральної угоди, за результатами якої отримано позитивний висновок.

Тобто, законодавство України щодо митної оцінки повністю відповідає міжнародному законодавству в цій галузі.

Внесення в законодавство норми, коли застосування резервного методу визначення митної вартості товарів здійснюватиметься лише за погодженням з митним органом вищого рівня, не відповідає міжнародній практиці, призведе до значної затримки митного оформлення у часі, потребуватиме значного людського й матеріального ресурсу, та призведе до зворотного результату – збільшенню обсягу дискреційних повноважень у працівників митниці.

Також незрозумілими є положення Державної антикорупційної програми, які передбачають, що резервні методи визначення митної вартості товарів можуть застосовуватися виключно в межах апеляційних процедур: хто до кого має апелювати, щоб застосувати резервний метод визначення митної вартості?

При цьому Кодексом передбачено можливість оскарження будь-якого рішення, дії чи бездіяльності посадової особи митного органу, у тому числі у суді.

З урахуванням зазначеного заходи, передбачені для досягнення очікуваного стратегічного результату 2.3.1.1. до визначеної проблеми 2.3.1., не відповідають вимогам Генеральної угоди та Кодексу. Також в Держмитслужбі відсутня інформація щодо відповідної міжнародної практики.

6. Зауваження до заходів 1-6 підпункту 2.3.2.2. «Запроваджено переважне адміністрування митних платежів за результатами пост-аудит контролю».

15 листопада 2022 року під час проведення громадського обговорення частини Програми, що була присвячена митній справі та оподаткуванню, на якій брали участь безпосередньо працівники Департаменту, фахівцями Національного агентства з питань запобігання корупції, було наголошено, що заходи Програми до підрозділу 2.3.2 «Митна справа та оподаткування», зокрема до пункту 2.3.2.2. «Проблема. Непрозорість підходів у класифікації товарів, визначенні їх митної вартості та призначенні перевірок» стосуються виключно реалізації статті 337¹ Митного кодексу України (пост-митний контроль).

З огляду на викладене, враховуючи, що пост-митний контроль та проведення документальних перевірок є окремими формами митного контролю у відповідності до вимог статті 336 Митного кодексу України, а також результати проведення громадського обговорення Програми, що відбулось 15 листопада 2022 року, пропонується:

Назву «Очікуваний стратегічний результат 2.3.2.2. Запроваджено переважне адміністрування митних платежів за результатами пост-аудит контролю» замінити та викласти в наступній редакції: «Очікуваний стратегічний результат 2.3.2.2. Запроваджено переважне адміністрування митних платежів за результатами пост-митного контролю».

Оскільки найменування та зміст заходу підпункту 2.3.2.2.3 Програми стосується виключно пост-митного контролю Показник (індикатор) виконання підпункту 2.3.2.2.3 «Частка заходів пост-митного аудиту порівняно з іншими здійсненими формами контролю щорічно зростає» замінити та викласти в наступній редакції: «Частка заходів пост-митного контролю порівняно з іншими здійсненими формами контролю щорічно зростає».

Через те що, планування проведення митними органами виїзних документальних перевірок здійснюється на підставі наказу Міністерства фінансів України наказом 17 серпня 2020 року № 509, який розроблено для забезпечення єдиного підходу до формування Держмитслужбою квартальних планів-графіків проведення документальних планових виїзних перевірок підприємств щодо дотримання ними вимог законодавства України з питань митної справи, у тому числі своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних та інших платежів, а також пені, контроль за справлянням яких покладено на митні органи, найменування заходу:

«2.3.2.2.4 «Розроблення проекту внесення змін до Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління

ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684, відповідно до яких система управління ризиками застосовується для визначення необхідності проведення пост-митного контролю та/або документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митної справи, у тому числі своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів (митний аудит):

1) розширено джерела отримання інформації для аналізу ризиків (за рахунок інформації від експортерів, імпортерів, перевізників, бізнес-асоціацій тощо);

2) формування індикаторів ризику, відповідно до яких здійснюється відбір об'єктів для пост-митного контролю та митного аудиту;

3) забезпечено періодичний моніторинг застосування системи управління ризиками із залученням громадської ради при Держмитслужбі.»

пропонуємо викласти в такій редакції:

«2.3.2.2.4 «Розроблення проекту внесення змін до Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684, відповідно до яких система управління ризиками застосовується для визначення необхідності проведення пост-митного контролю.».

7. Щодо пункту 2.3.1.3. «Мінімізовано корупційні ризики внаслідок створення органу громадського контролю за поточною діяльністю митних органів, який матиме повноваження, визначені законом» .

Наразі при Державній митній службі України функціонує Громадська рада, склад якої затверджено наказом Держмитслужби від 17.11.2020 № 524. Також затверджено Положення про Громадську раду при Держмитслужбі наказом Держмитслужби від 18.02.2021 № 110 (далі – Положення), розробленим на основі Типового положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 р. № 996 (далі – Постанова). Відтак статус Громадської ради при Держмитслужбі, вимоги до її формування, повноваження та кількість членів визначені вищезазначеними нормативно-правовими актами. З огляду на це варто узгодити в тексті поняття «Громадська рада при Держмитслужбі» та «Рада громадського контролю».

Строк повноважень Громадської ради при Держмитслужбі визначено Положенням відповідно до Постанови і становить 2 роки. Також, у ході вивчення нормативно-правових актів, якими затверджені Ради громадського контролю при НАБУ, ДБР, БЕБ, з'ясовано, що строк повноважень становить

два роки у складі 15 осіб. Відтак пропозиція замінити «три роки» на «два роки», а кількість членів Ради громадського контролю – 15 осіб.

Щодо пункту 2.3.1.5. «Під час розробки та вжиття заходів із запобігання корупції у митних органах налагоджено ефективну співпрацю з громадськістю та бізнес асоціаціями, а також регулярний моніторинг роботи митних органів шляхом проведення періодичних» повідомляємо, що проведення Радою громадського контролю опитування потребуватиме певних ресурсів та можливостей, аби забезпечити повну анонімність та репрезентативну вибірку. Відтак результати опитування можуть бути необ'єктивні та, як наслідок, недоцільні. Водночас у Держмитслужбі вже реалізується проект «Підтримка «Громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю», у рамках реалізації якого передбачено проведення щорічного опитування експортерів/імпортерів по всій території України щодо діяльності митних органів та реалізації реформ у митній сфері.

З огляду на вищезазначене також варто розглянути доцільність розробки саме Закону України, який регулюватиме діяльність Ради громадського контролю при Держмитслужбі, враховуючи, що Державна митна служба України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів.

8. Підпунктом 2.3.1.3 пункту 2.3 Додатку «Результати» передбачається вирішити проблему «Недостатня прозорість та ефективність роботи митних органів, надмірний обсяг дискреційних повноважень у працівників митниці» шляхом створення органу громадського контролю за поточною діяльністю митних органів, який матиме повноваження, визначені законом.

Підпунктами 2.3.1.3.1 - 2.3.1.3.12 пункту 2.3 Додатку «Заходи» з метою створення органу громадського контролю за поточною діяльністю митних органів, який матиме повноваження, визначені законом передбачено вжиття заходів, зокрема прийняття закону, яким визначено статус громадської ради при Держмитслужбі, вимоги до формування громадської ради при Держмитслужбі, встановлено повноваження громадської ради при Держмитслужбі та прийняття постанови Кабінету Міністрів України про затвердження Порядку формування ради громадського контролю при Держмитслужбі, прийняття нормативно-правового акта про затвердження Положення про раду громадського контролю при Держмитслужбі.

Повідомляємо, що відповідно до приписів статті 117 Конституції України Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції видає постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання.

Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» (далі – постанова № 996), якою затверджено:

Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики;

Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації.

За приписами пункту 7 постанови № 996 Кабінет Міністрів України зобов'язав Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київську та Севастопольську міські, районні, районні у м. Києві та Севастополі державні адміністрації вжити заходів до формування нового складу громадських рад відповідно до Типового положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації, затвердженого цією постановою.

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України від 17 березня 2011 року № 3166-VI «Про центральні органи виконавчої влади» міністерства, інші центральні органи виконавчої влади у своїй діяльності керуються Конституцією України, цим та іншими законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України.

Згідно із пунктами 1 та 2 Положення про Державну митну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 227 (далі – Положення № 227), Державна митна служба України (Держмитслужба) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України. Держмитслужба реалізує державну митну політику, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань митної справи. Держмитслужба у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства відповідно.

Держмитслужбою з метою реалізації положень постанови № 996 вжито заходів щодо утворення Громадської ради при Державній митній службі України та видано наказ від 18.02.2021 № 110 «Про затвердження Положення про Громадську раду при Державній митній службі України».

Таким чином на сьогодні Громадська рада при Державній митній службі України вже утворена та функціонує відповідно до вимог чинного законодавства.

З огляду на зазначене, підпункт 2.3.1.3 пункту 2.3 Додатку «Результати» та підпункти 2.3.1.3.1 - 2.3.1.3.12 пункту 2.3 Додатку «Заходи» підлягають виключенню, як такі що виконані.

Підпунктом 2.3.3.1 пункту 2.3 Додатку «Результати» передбачається вирішити проблему «Недосконала процедура адміністративного оскарження дій посадових осіб митних органів» шляхом запровадження ефективного і прозорого механізму розгляду скарг на дії посадових осіб митних органів, а також моніторингу результатів їх розгляду.

Підпунктами 2.3.3.1.1 – 2.3.3.1.5 пункту 2.3 Додатку «Заходи» з метою запровадження ефективного і прозорого механізму розгляду скарг на дії посадових осіб митних органів, а також моніторингу результатів їх розгляду, передбачено розроблення проекту закону про внесення змін до Митного кодексу України, відповідно до якого встановлено обов'язок невідкладного оприлюднення на офіційному сайті Держмитслужби знеособленого тексту всіх рішень за результатами розгляду скарг, а також щорічну підготовку публічного звіту про статистику і результати адміністративного розгляду скарг на дії посадових органів митниці; проведення постійного моніторингу ефективності адміністративного розгляду адміністративних скарг, в тому числі із залученням бізнес-асоціацій.

Повідомляємо, що прийняті митними органами рішення за результатними розгляду скарг можуть містити інформацію з обмеженим доступом та/або персональні дані, розголошення яких заборонено законодавством.

Відповідно до частини першої статті 7 Митного кодексу України (далі – Кодекс) встановлені порядок і умови переміщення товарів через митний кордон України, їх митний контроль та митне оформлення, застосування механізмів тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, справляння митних платежів, ведення митної статистики, обмін митною інформацією, ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, здійснення відповідно до закону державного контролю нехарчової продукції при її ввезенні на митну територію України, запобігання та протидія контрабанді, боротьба з порушеннями митних правил, організація і забезпечення діяльності митних органів та інші заходи, спрямовані на реалізацію державної митної політики, становлять митну справу.

Згідно із положеннями статті 11 Кодексу інформація, що стосується митної справи, отримана митними органами, може використовуватися ними виключно для митних цілей і не може розголошуватися без дозволу суб'єкта, осіб чи органу, що надав таку інформацію, зокрема, передаватися третім особам, у тому числі іншим органам державної влади, крім випадків, визначених цим Кодексом та іншими законами України.

Інформація щодо підприємств, громадян, а також товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються ними через митний кордон України, що збирається, використовується та формується митними

органами, вноситься до інформаційних баз даних і використовується з урахуванням обмежень, передбачених для інформації з обмеженим доступом. Обробка персональних даних осіб, відомості про яких отримані митними органами, здійснюється без згоди таких осіб.

За розголошення інформації, зазначеної у цій статті, посадові особи митних органів несуть відповідальність згідно із законом.

Не належать до інформації з обмеженим доступом і не можуть становити комерційної таємниці відомості щодо конкретних експортно-імпорتنих операцій, згоду на оприлюднення яких надано декларантом (крім випадків віднесення таких відомостей до державної таємниці) за формою, визначеною центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, а також відомості, внесені декларантами до митної декларації відповідно до частини восьмої статті 257 цього Кодексу, за виключенням пунктів 2, 4, підпунктів «б», «в», «д», «є», «з» пункту 5, пунктів 6, 7 і 9 частини восьмої зазначеної статті.

Не вважається розголошенням інформації з обмеженим доступом надання або оприлюднення знеособленої зведеної інформації для статистичних цілей, знеособленої аналітичної інформації, знеособленої інформації щодо конкретних експортно-імпорتنих операцій, внесених декларантами до митної декларації відповідно до частини восьмої статті 257 цього Кодексу, за виключенням пунктів 2, 4, підпунктів «б», «в», «д», «є», «з» пункту 5, пунктів 6, 7 і 9 частини восьмої зазначеної статті, включаючи інформацію, що стосується митної вартості товарів, знеособленої інформації щодо загальних питань роботи митного органу, знеособленої інформації, яка стосується правопорушень, а також публічне обговорення в засобах масової інформації та суспільстві питань, що стосуються митної справи.

Надання та оприлюднення такої інформації здійснюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, на безоплатній основі та у формі відкритих даних в обсягах, що не суперечать міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до положень статей 1, 5, 13, 14, 15 та 17 Закону України від 13 січня 2011 року № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації» визначено поняття «публічна інформація», врегульовано порядок забезпечення доступу до публічної інформації, встановлено порядок надання публічної інформації у формі відкритих даних, визначено розпорядників публічної інформації та їх обов'язки щодо доступу до публічної інформації, визначено перелік інформації, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню її розпорядниками, а також контроль за забезпеченням доступу до публічної інформації.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають

оприлюдненню у формі відкритих даних» (далі – постанова № 835) затверджено Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних (далі – Положення № 835) та Порядок щорічної оцінки стану оприлюднення та оновлення відкритих даних розпорядниками інформації на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних (далі - Порядок).

У додатку до Положення № 835 визначено Перелік наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, за категоріями обов'язкових для усіх розпорядників інформації (відповідно до компетенції) та розпорядників відповідно до компетенції, зокрема для Держмитслужби.

Згідно із пунктом 2 постанови № 835 зобов'язано розпорядників інформації, визначених Законом України «Про доступ до публічної інформації», забезпечити протягом шести місяців оприлюднення та подальше оновлення на своїх офіційних веб-сайтах наборів даних згідно з Положенням, затвердженим цією постановою, а також забезпечити надання інформації, необхідної для проведення оцінки стану оприлюднення та оновлення відкритих даних відповідно до Порядку.

Законом України від 15 серпня 2022 року № 2510-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони», який набрав чинності 01 жовтня 2022 року, внесені зміни до Митного кодексу України, зокрема визначено види рішень митного органу, встановлено процедуру прийняття рішень митного органу, порядок внесення змін до рішення митного органу, його зупинення та скасування, прийняття рішень митного органу щодо зобов'язуючої інформації та вдосконалено порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів з урахуванням міжнародних стандартів.

Враховуючи викладене вище, підпункт 2.3.3.1 пункту 2.3 Додатку «Результати» та підпункти 2.3.3.1.1 – 2.3.3.1.5 пункту 2.3 Додатку «Заходи» підлягають виключенню, як такі що втратили актуальність.